

NAJAVA IZLOŽBE:

Tvornica ZEMLJA izložba radova međunarodne kiparske radionice, saziva 2022. – 2024.

Galerija fotografije **MERAJA**

u subotu, **5. srpnja 2025. godine u 19 sati**

Trg Sv. Ilije i Vinka bb, Vinkovci 32100

5. – 20. srpnja 2025.

U prostoru Galerije fotografije MERAJA u Vinkovcima otvaramo izložbu pod nazivom Tvornica ZEMLJA na kojoj će se prezentirati radovi sudionika posljednja tri saziva Međunarodne kiparske radionice Tvornica ZEMLJA:

Ana Marija Aničić Kahrić, Peter Baran, Jurica Bareš, Bojidar Bonchev, Nikša Borovac, Rebeka Bošnjaković, Valentina Damjanović, Dragan Dužević, Gyorgy Fusz, Niko Grgić, Hrvoje Ivanković, Đorđe Jandrić, Tin Krupilnicki, Margareta Lekić, Nikola Macura, Filip Mahmudćehajić, Tihomir Matijević, Pia Midžor, Abigel Nagy, Josip Prasnemer, Ivana Radovanović, Dragutin Rajković, Natalija Ranković, Jasmina Smajić, Igor Smiljanić, Josipa Stojanović, Marina Spasić, Vlatka Škoro, Petra Virag Szondi i Slavko Živanović.

Ove godine održava se 15. Međunarodna kiparska radionica Tvornica ZEMLJA od 1. do 10. srpnja 2025. godine u prostoru tvornice Dilj. Petnaesti saziv svjedoči o kvaliteti programa i prepoznatoj vrijednosti ove radionice koja tijekom godina okuplja značajan broj renomiranih autora, studenata i profesora na međunarodnoj razini. Održavanje radionice po petnaesti puta potvrđuje trajnu vrijednost i usmjerenost na lokalni kontekst s naglaskom na terakotu kao autentičan i održiv materijal.

Iz predgovora:

Terakota nije rezultat pukog oblikovanja inertne mase, već plod suživota s glinom koja reagira na pritisak, na vlagu, na vrućinu, na vrijeme. Umjetnik je ne vodi, nego prati. Ovaj odgovorni odnos prema materijalu možemo shvatiti i kao ritual, čin koji nije tek ponavljanje, već način iskazivanja odnosa prema svijetu.¹ U peći se događa ključni trenutak: glina se nepovratno mijenja. Taj trenutak nije samo tehnička faza, nego gotovo mitski prijelaz između mekog i tvrdog, između procesa i forme, između vremena oblikovanja i trajanja. Prema Royu Rappaportu „ritual nije samo izvođenje smislenih radnji, već i čin samog stvaranja značenja.“ a rad s glinom, od njezina vađenja iz zemlje, preko modeliranja, do pečenja, možemo promatrati kao ritualni proces stvaranja značenja.² U kontekstu simpozija Tvornica Zemlja,

¹ Tim Ingold, *Making: Anthropology, Archaeology, Art and Architecture* (London: Routledge, 2013), xx.

² Roy A. Rappaport, *Ritual and Religion in the Making of Humanity* (Cambridge: Cambridge University Press, 1999), xx.

koji se odvija u prostoru bivših industrijskih postrojenja, ti rituali dobivaju dodatnu dimenziju, postaju most između industrijske memorije i suvremenih praksi održive ekologije.

Proces oblikovanja gline, od prvog dodira do pečenja u vatri, simbolizira povratak temeljnim elementima prirode, zemlji, vodi, zraku i vatri. U toj materijalnoj jednostavnosti skriva se duboka filozofija, rad s glinom ne znači samo stvaranje objekta, već i uspostavljanje dijaloga s prirodom. Korištenje gline i tradicionalnih tehnika pečenja u industrijskim pećima za crijep ne samo da pridonosi autentičnosti umjetničkog izraza, već i značajno smanjuje ekološki otisak stvaranja. U ovom procesu ugrađena je i filozofija recikliranja jer se glina može ponovo oblikovati, ponovno iskoristiti, uvijek iznova ući u ciklus postajanja i nestajanja.

Doc.dr.sc. Lana Skender
